

Comisia pentru cercetarea abuzurilor,
combaterea corupției și petiții

Nr. XXIX/955/1230/31.10.2017

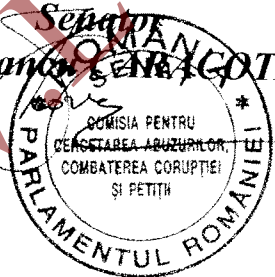
Stimată doamnă judecător Lavinia Nicoleta Coțofană,

Ca urmare a petiției dumneavoastră înregistrată la Comisia pentru cercetarea abuzurilor, combaterea corupției și petiții cu nr. XIX/955/2017, vă remitem alăturat minuta ședinței desfășurate în data de 24.10.2017. Vă înștiințăm că privitor la aspectele sesizate, Comisia a sesizat Consiliul Superior al Magistraturii, Curtea de Conturi a României, Președintele României, Ministerul Justiției și Uniunea Națională a Barourilor din România.

Cu stimă,

PREȘEDINTE

Senator
Ianina ȘENAGOTA

SECRETAR

senator
Costel ȘOPTICĂ

Comisia pentru cercetarea abuzurilor,
combaterea corupției și petiții

Nr. XXIX/955/2017

MINUTA SEDINTEI COMISIEI DIN DATA DE 24.10.2017

Petiția XIXX/955/2017

La data de 03.07.2017 doamna Lavinia-Nicoleta Coțofană, judecător la Judecătoria Arad, a sesizat Comisia pentru cercetarea abuzurilor, combaterea corupției și petiții din cadrul Senatului României, în temeiul art. 5 din Legea nr. 571/2004 privind protecția personalului din autoritățile publice, instituțiile publice și din alte unități care semnalează încălcări ale legii și având în vedere inclusiv Expunerea de motive cu privire la această lege, adresându-i Notificarea înregistrată sub nr. 955 din 03.07.2017.

Prin petiția sus-menționată, doamna judecător a precizat că înțelege să semnaleze, în conformitate cu art. 5 și 6 din Legea nr. 571/2004 privind protecția personalului din autoritățile publice, instituțiile publice și din alte unități, fapte de încălcare a legii pe care le-a descoperit în exercitarea funcției de judecător la Judecătoria Arad.

Doamna judecător a arătat că începând cu data de 01.02.2016 s-a comportat întru totul ca un avertizor în interes public în sensul dispozițiilor art. 3 lit. b) din Legea nr. 571/2004 privind protecția personalului din autoritățile publice, instituțiile publice și din alte unități care semnalează încălcări ale legii.

La data de 01.02.2016 a sesizat atât Ministerul Justiției, cât și Consiliul Superior al Magistraturii, conducerile Tribunalului Arad și ale Judecătoriei Arad, Uniunea Națională a Barourilor din România și Curtea de Conturi cu

privire la o situație de care a luat cunoștință în exercitarea funcției de judecător la Judecătoria Arad. La datele de 22.02.2016, 20.04.2016 și 05.08.2016, petenta precizează că a completat sesizarea adresată Ministrului Justiției. Doamna judecător a completat și sesizarea adresată președintelui CSM la datele de 22.02.2016, 26.02.2016, 20.04.2016 și 15.05.2016.

La data de 17 iulie 2016 a sesizat Asociația Magistraților din România, iar ulterior, la data de 13 noiembrie 2016 a sesizat Uniunea Națională a Judecătorilor din România.

Doamna judecător a arătat că la data de 04.08.2016 a avut o întâlnire cu doamna Ministru Raluca Alexandra Prună, ca urmare a invitației doamnei ministru. Petenta precizează că doamna ministru a subliniat incidența dispozițiilor Legii nr. 571/2004 și i-a solicitat documente pe care doamna judecător i le-a transmis la data de 05.08.2016.

La datele de 16.03.2017, 27.03.2017 și 29.05.2017 l-a informat pe noul Ministru al Justiției, domnul Tudorel Toader cu privire la aspectele semnalate în petiție.

La data de 23.02.2017 doamna judecător a informat despre situație și pe președintele C.S.M., doamna judecător Mariana Ghena.

Situația pe care a semnalat-o începând cu data de 01.02.2016 și pe care a semnalat-o și prin notificarea Comisiei o reprezintă încălcarea dispozițiilor legale privind acordarea ajutorului public judiciar. Ea se circumscrie art. 5 lit. a) din Legea nr. 571/2004.

Astfel, la Judecătoria Arad în unele procese civile părțile erau "reprezentate" de avocați în baza unor delegații de asistență extrajudiciară emise de către Decanul Baroului Arad, în contradicție flagrantă cu dispozițiile imperative ale O.U.G. nr. 51/2008 privind ajutorul public judiciar (art. 11, art. 35 și art. 36), ale Legii nr. 51/1995 privind exercitarea profesiei de avocat și a Protocolului încheiat între Ministerul Justiției și Uniunea Națională a Barourilor din România. La finalul procesului unii judecători dispuneau virarea

banilor solicitați prin respectiva delegație către Baroul Arad din fondurile Ministerului Justiției.

Petenta a apreciat că acest mod de a proceda este în contradicție totală cu dispozițiile legale care prevăd că ajutorul public judiciar se acordă de către instanța de judecată (art. 11 din O.U.G. nr. 51/2008) după ce verifică condițiile de îndeplinire a cererii (art. 8 din O.U.G. nr. 51/2008), iar avocatul care a acordat asistență extrajudiciară nu poate acorda asistență judiciară aceleiași persoane (art. 36 din O.U.G. nr. 51/2008). Petenta arată că în majoritatea dosarelor respective, părțile nu îndeplineau condițiile pentru acordarea ajutorului public judiciar, iar Baroul Arad nici măcar nu verifica îndeplinirea acestor condiții.

Întrucât doamna judecător a apreciat că acest mod ilegal de folosire a asistenței judiciare gratuite se circumscrie infracțiunii de abuz în serviciu, fiind comise și falsuri materiale în fața domniei sale în ședința de judecată, la aceeași dată, 01.02.2016, doamna judecător a sesizat și Ministerul Public, Parchetul de pe lângă Curtea de Apel Timișoara. Doamna judecător precizează că Parchetul de pe lângă Curtea de Apel Timișoara, la data de 07.04.2016 a declinat cauza la Direcția Națională Anticorupție - Structura Teritorială Timișoara, parchet care instrumentează în prezent cauza în dosarul nr. 22/P/2016.

Doamna judecător s-a referit punctual la faptele care în opinia domniei sale reprezintă încălcări ale legii și cu privire la care, în temeiul art. 3 lit. a) din Legea nr. 571/2004 a apreciat necesar să procedeze la o avertizare în interes public.

Doamna judecător a arătat că a luat cunoștință de aceste fapte ilegale în exercitarea funcției de judecător la Judecătoria Arad. Acest fapt s-a întâmplat întrucât la numirea ca judecător definitiv nu a fost înființat complet nou ci s-a decis ca dumneaei să preia completul unui coleg, delegat la acel moment la o altă Judecătorie. A constatat personal că atât respectivul judecător cât și alți

colegi (în special, cei care judecau în materia minori și familie) au dispus în mod ilegal virarea unor sume de bani din fondurile Ministerului Justiției cu titlu de ajutor public judiciar deși nu era încuviințată vreo cerere de ajutor public judiciar (de altfel nu era nici măcar formulată o asemenea cerere).

A precizat că pentru acoperirea acestei situații, sub semnătura Decanului Baroului Arad, domnul avocat Alunaru Cristian Liviu Dumitru, s-au comis mai multe falsuri materiale, fiind emise, după sesizarea domniei sale, delegații denumite "judiciare" sub același număr și aceeași dată ca cele intitulate extrajudiciare și existente în cadrul dosarelor, fără a exista nici de această dată cereri de acordare a ajutorului public judiciar și cu atât mai puțin unele încuviințate, atașând astfel de delegații.

Doamna judecător a arătat că reprezentanții conducerii de la acea dată a Judecătoriei Arad au indus în eroare Consiliul Superior al Magistraturii inducând ideea că ar fi vorba de o practică neunitară la nivel național și că doar domnia sa susține că nu este legal.

Sub semnătura președintelui de la acea dată a Judecătoriei Arad, domnul judecător Bradin Flavius-Virgiliu, s-au transmis anumite informații președintelui CSM, domnul judecător Mircea Aron, susținându-se că respectivele delegații sunt judiciare și doar lipsa de experiență a petentei și eventuale supărări pe Baroul Arad o fac să susțină altceva.

Ulterior, s-a dovedit că nu este vorba de nici o practică neunitară și că ceea ce s-a întâmplat la Arad nu are suport în lege.

Asfel, la data de 24.11.2016 Secția de Judecători a Consiliului Superior al Magistraturii a pronunțat Hotărârea nr. 1628. Din cuprinsul acestei hotărâri reiese că practica Judecătoriei Arad de a permite reprezentarea unor persoane în instanță de către persoane în baza unor delegații de asistență extrajudiciară este contrară celei constatate la nivel național (pagina 29, paragraful 4 din Hotărâre).

Totodată interpretarea dată dispozițiilor O.U.G. nr. 51/2008 de către Judecătoria Arad și Tribunalul Arad este singulară în ansamblul opiniilor exprimate la nivelul tuturor instanțelor de judecată (pagina 36, paragraful 3 din Hotărâre).

Astfel, Secția de Judecători a apreciat necesar să dispună monitorizarea de către Curtea de Apel Timișoara a Judecătoriei Arad și a Tribunalului Arad cu privire la această problemă (pagina 39, primele două paragrafe din Hotărâre).

Doamna judecător a mai arătat că după ce a sesizat Ministerul Public cu privire la ceea ce a apreciat a se constitui în indicii ale unor infracțiuni, din ordinul Președintelui Judecătoriei Arad de la acel moment, domnul judecător Bradin Flavius-Virgiliu, s-a dispus supravegherea tehnică a domniei sale și extragerea de date obținute în urma acestei supravegheri, fără a exista vreun mandat emis de judecător sau măcar vreo reclamație la adresa sa.

Doamna judecător a arătat că deși chiar domnia sa a sesizat Inspekția Judiciară încă din data de 03.03.2016, aceasta înțelege în luna aprilie 2016, ca urmare a unei audiențe acordate celui reclamat de domnia sa, decanul Baroului Arad, domnul avocat Alunaru Cristian Liviu Dumitru, să se sesizeze din oficiu cu privire la ipotetice abateri disciplinare săvârșite.

Ulterior, după ascultarea ca martor a domnului Alunaru Cristian Liviu Dumitru și a unei alte doamne avocat din Baroul Arad a fost exercitată împotriva doamnei judecător o acțiune disciplinară, admisă cu majoritate (4 voturi din totalul de 9 membri care compun Secția de judecători), pentru exercitarea funcției cu rea-credință (latura obiectivă constând în sesizarea Ministerului Public "în grabă") și nerespectarea secretului confidențialității față de Ministerul Public.

Cu majoritate, la data de 31.10.2016, s-a dispus excluderea doamnei judecător din magistratură pentru presupusa săvârșire a celor două abateri anterior menționate. Astfel, a precizat că latura obiectivă a abaterii disciplinare prevăzute de art. 99 lit. f) teza I, respectiv exercitarea funcției cu rea-credință, a constat în "graba" cu care a sesizat Parchetul cu fapte pe care le-a apreciat ilegale, respectiv cele învederate anterior.

Câteva zile mai târziu, C.S.M. a admis corectitudinea poziției doamnei judecător în interpretarea dispozițiilor legale prin Hotărârea nr. 1628 din 24.11.2016.

Doamna judecător a pus la dispoziția Comisiei "extras" din Raportul de activitate al Inspecției Judiciare pe anul 2016 din care rezultă că Inspecția Judiciară avea datele privind corectitudinea poziției domniei sale anterior solicitării sancționării și totuși a făcut-o (pagina 5, punctul 11).

Este de subliniat faptul că imediat ce doamna judecător a sesizat instituțiile, respectiv 01.02.2016 acea practică apreciată ca fiind ilegală de domnia sa a Baroului Arad a încetat de îndată.

Totodată, doamna judecător a sesizat instituțiile abilitate cu privire la intrarea ilegală în profesia de avocat a domnului inspector judiciar Marcovici Dantes.

Astfel, domnul judecător inspector judiciar Marcovici Dantes a fost primit în profesia de avocat fără a susține examen la o dată la care examenul era obligatoriu (01 mai 2011)

Astfel, conform adresei nr. 603/28.03.2011 emisă de Baroul Tulcea, domnul Marcovici Dantes era înștiințat că a fost "declarat admis la interviul organizat la nivelul Baroului Tulcea din data de 26.02.2011", deci primit în profesia de avocat cu scutire de examen, conform art. 162 lit. b) din Legea nr. 51/1995 republicată, modificată și completată prin legea nr. 255/2004. În fapt, la data la care se susține că a fost organizat interviul prin care a fost admis

domnul Marcovici Dantes, respectiv, 26 februarie 2011, Legea nr. 51/1995 republicată, modificată și completată prin Legea nr. 255/2004, fusese modificată prin Legea nr. 270/2010 privind modificarea și completarea Legii nr. 51/1995 pentru organizarea și exercitarea profesiei de avocat, publicată în Monitorul Oficial Partea I nr. 872 din 28.12.2010, în vigoare de la 31.12.2010. În urma adoptării Legii nr. 270/2010 a avut loc Republicarea 2 a Legii nr. 51/1995 în Monitorul Oficial Partea I nr. 98 din 07 februarie 2011.

Ori, în conformitate cu prevederile art. 15 alin. (2) teza I din Constituția României, articolul 16 alin. 2) lit. b) din Legea nr. 51/1995 nu mai era în vigoare fiind abrogat prin Legea nr. 270/2010, primirea în profesie putându-se realiza numai în baza unui examen organizat de UNBR cel puțin anual și la nivel național.

Mai mult decât atât, inclusiv articolul 16 alin. 2) lit. b) din Legea nr. 51/1995 care ar fi permis accesarea în profesia de avocat a domnului Marcovici Dantes, prevedea următoarele: "cel care până la data primirii în profesia de avocat a îndeplinit funcția de judecător, procuror, notar public, consilier juridic sau juriconsult, timp de cel puțin 10 ani și.....".

Totodată, Legea nr. 270/2010 privind modificarea și completarea Legii nr. 51/1995 pentru organizarea și exercitarea profesiei de avocat prevede expres că "dispozițiile art. I pct. 7-9 se aplică și examenelor aflate în desfășurare la data intrării în vigoare a prezentei legi" (art. IV).

Comisia a analizat documentele depuse de doamna judecător, completări și a audiat-o pe aceasta la datele de 26.09.2017 și 24.10.2017.

Analiza a avut în vedere dispozițiile legale mai jos enunțate:

- Art.3 din Legea 51/2004

" În înțelesul prezentei legi, termenii și expresiile de mai jos au următoarea semnificație:

a)avertizare în interes public înseamnă sesizarea făcută cu bună-credință cu privire la orice faptă care presupune o încălcare a legii, a deontologiei

profesionale sau a principiilor bunei administrări, eficienței, eficacității, economicității și transparenței;

b) avertizor înseamnă persoana care face o sesizare potrivit lit. a) și care este încadrată în una dintre autoritățile publice, instituțiile publice sau în celelalte unități prevăzute la art. 2;"

„Art. 4

Principiile care guvernează protecția avertizării în interes public sunt următoarele:

b) principiul supremației interesului public, conform căruia, în înțelesul prezentei legi, ordinea de drept, integritatea, imparțialitatea și eficiența autorităților publice și instituțiilor publice, precum și a celorlalte unități prevăzute la art. 2 sunt ocrotite și promovate de lege;

d) principiul nesanționării abuzive, conform căruia nu pot fi sancționate persoanele care reclamă ori sesizează încălcări ale legii, direct sau indirect, prin aplicarea unei sancțiuni inechitabile și mai severe pentru alte abateri disciplinare. În cazul avertizării în interes public, nu sunt aplicabile normele deontologice sau profesionale de natură să împiedice avertizarea în interes public;

e) principiul bunei administrări, conform căruia autoritățile publice, instituțiile publice și celelalte unități prevăzute la art. 2 sunt datorate să își desfășoare activitatea în realizarea interesului general, cu un grad ridicat de profesionalism, în condiții de eficiență, eficacitate și economicitate a folosirii resurselor;

f) principiul bunei conduite, conform căruia este ocrotit și încurajat actul de avertizare în interes public cu privire la aspectele de integritate publică și bună administrare, cu scopul de a spori capacitatea administrativă și prestigiul autorităților publice, instituțiilor publice și al celorlalte unități prevăzute la art. 2;"

Art. 5

Semnalarea unor fapte de încălcare a legii de către persoanele menționate la art. 1 și 2, prevăzute de lege ca fiind abateri disciplinare, contravenții sau infracțiuni, constituie avertizare în interes public și privește:

a) infracțiuni de corupție, infracțiuni asimilate infracțiunilor de corupție, infracțiuni în legătură directă cu infracțiunile de corupție, infracțiunile de fals și infracțiunile de serviciu sau în legătură cu serviciul;

e) folosirea abuzivă a resurselor materiale sau umane;

Art. 6

Sesizarea privind încălcarea legii sau a normelor deontologice și profesionale, conform art. 4 lit. h), poate fi făcută, alternativ sau cumulativ:

f) comisiilor parlamentare;

g) mass-media;

Art. 9

În litigiile de muncă sau în cele privitoare la raporturile de serviciu, instanța poate dispune anularea sancțiunii disciplinare sau administrative aplicate unui avertizor, dacă sancțiunea a fost aplicată ca urmare a unei avertizări în interes public, făcută cu bună-credință.

Instanța verifică proporționalitatea sancțiunii aplicate avertizorului pentru o abatere disciplinară, prin compararea cu practica sancționării sau cu alte cazuri similare din cadrul aceleiași autorități publice, instituții publice sau unități bugetare, pentru a înlătura posibilitatea sancționării ulterioare și indirecte a actelor de avertizare în interes public, protejate prin prezenta lege.

Din verificările efectuate, Comisia, cu unanimitate de voturi, a constatat că petenta a acționat cu bună-credință, sesizările sale circumscriindu-se avertizării în interes public în conformitate cu art. 3 lit. a) din Legea nr. 571/2004.

Buna-credință a doamnei judecător rezultă și din faptul că inițial s-a adresat doar instituțiilor direct implicate, pentru a remedia acea situație de încălcare a legii, respectiv Consiliul Superior al Magistraturii, Ministerul Justiției, Uniunea Națională a Barourilor din România și Curtea de Conturi. Abia ulterior, doamna judecător s-a adresat prezentei Comisii Parlamentare și presei.

Relevant este faptul că două dintre instituțiile sesizate de doamna judecător, respectiv Consiliul Superior al Magistraturii și Ministerul Justiției au sesizat chiar ele Ministerul Public cu privire la faptele sesizate de doamna judecător astfel cum rezultă din adresele nr. 2/3138/2016 și nr. 10286/114/M/2016/08.03.2016.

Din adresa nr. 8/15057/14.07.2017 emisă de Consiliul Superior al Magistraturii și Punctul de vedere formulat de Direcția Legislație, Documentare și Contencios, însoțită de CSM, rezultă că sesizarea doamnei

judecător a fost valorificată, constatându-se corectitudinea celor semnalate și dispunându-se chiar monitorizarea Judecătoriei Arad și a Tribunalului Arad.

În aceste condiții, Comisia, cu unanimitate, a constatat că doamna judecător Lavinia-Nicoleta Coțofană începând cu data de 01.02.2016 are statut de avertizor în sensul dispozițiilor art. 3 lit. b) din Legea nr. 571/2004 și beneficiază de protecție în sensul legii.

Astfel, cu privire la abaterea disciplinară prevăzută de art. 99 lit. 1 teza I din Legea nr. 203/2004 reținută în sarcina doamnei judecător, apreciem incident art. 4 lit. d) din Legea nr. 571/2004 care consacră principiul nesancționării abuzive. Potrivit acestui principiu nu pot fi sancționate persoanele care reclamă ori sesizează încălcări ale legii, direct sau indirect, prin aplicarea unei sancțiuni inechitabile și mai severe pentru alte abateri disciplinare. În cazul avertizării în interes public, nu sunt aplicabile normele deontologice sau profesionale de natură să împiedice avertizarea în interes public.

Comisia constată că petenta a sesizat instituții publice cu privire la încălcări ale legii, iar ulterior a fost exercitată împotriva sa acțiune disciplinară, în esență pentru cele semnalate și la solicitarea celor reclamați de doamna judecător, i s-a reproșat inclusiv că a depășit cadrul procesual, subsumându-se activității organelor de urmărire penală pentru a strânge probe în sprijinul celor sesizate, ori în cazul avertizării în interes public, nu sunt aplicabile normele deontologice sau profesionale de natură să împiedice avertizarea în interes public.

Cu privire la cealaltă abatere disciplinară reținută în sarcina doamnei judecător, Comisia constată că s-a aplicat sancțiunea maximă, ori același principiu al nesancționării abuzive prevede că nu pot fi sancționate persoanele care reclamă ori sesizează încălcări ale legii, direct sau indirect, prin aplicarea unei sancțiuni inechitabile și mai severe pentru alte abateri disciplinare.

Totodată, Comisia constată aparența de drept în favoarea tezei că doamna judecător a fost victima unui abuz, inclusiv prin extragerea de date de pe camera care supraveghea intrarea în biroul domniei sale.

Comisia, cu unanimitate de voturi își constată competența în a se pronunța pe stabilirea calității de avertizor a unei persoane și a faptelor ce reprezintă avertizare în interes public, în sensul dispozițiilor art. 3 lit. a) și b) din Legea nr. 571/2004 privind protecția personalului din autoritățile publice, instituțiile publice și din alte unități care semnaleză încălcări ale legii.

Totodată, Comisia constată următoarele:

- 1) Statutul de avertizor în interes public al doamnei judecător Lavinia Nicoleta Coțofană, începând cu data de 01.02.2016.
- 2) Constată aparența de drept în favoarea tezei că doamna judecător Lavinia Nicoleta Coțofană a fost victima unui abuz.

Ținând cont de cele arătate mai sus, Comisia decide sesizarea instituțiilor cu implicare în decizii asupra carierei magistraților: Consiliul Superior al Magistraturii, Ministerul Justiției, Președintele României și totodată a Curții de Conturi a României, Uniunii Naționale a Barourilor din România. Prezenta se comunică inclusiv petentei.

PREȘEDINTE

Senator

Ignița CARAGOTA

SECRETAR

senator

Costel SOPTICĂ